

ת"פ 61549/06/19 - שלמה פרטוש נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 61549-06-19 מדינת ישראל נ' פרטוש
תיק חיצוני: 95499/2019

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה טל אוסטפלד נאוי
המבקש שלמה פרטוש
נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

בפניי בקשת הנאשם לביטול כתב האישום שהוגש נגדו, בטענה כי לא נערך שימוע בטרם הגשת כתב האישום, לפי סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**").

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה של **החזקת אגרופן או סכין שלא כדין**, עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

על פי עובדות כתב האישום, ביום 1.3.19 בשעה 13:35 או בסמוך לכך, ברחוב הבונים בתחנת רכבת-נתניה, החזיק הנאשם בתיקו אגרופן.

טענות הצדדים

טענות המבקש

לטענת ב"כ המבקש, יש לבטל את כתב האישום בטענה של הגנה מן הצדק מאחר ולא התקיים הליך שימוע כדין.

ב"כ המבקש ציינה כי כתב האישום הוגש ביום 23.6.19 ומכתב הידוע, על פי מידע מאתר דואר ישראל, נמסר ביום 5.6.19, אך המבקש או מי מבני משפחתו לא קיבלו את המכתב.

ב"כ המבקש הוסיפה כי לא חלף מניין הימים בין מועד מסירת מכתב הידוע, לבין המועד בו הוגש כתב האישום והדבר גורם לפגיעה בתחושת הצדק. לפיכך, עתרה ב"כ המבקש כי יערך למבקש שימוע על ידי המשיבה בנפש חפצה וזאת כאשר הוא נמצא בעמדת חשוד ולא נאשם.

הסגורית הפנתה לנסיבותיו האישיות של המבקש אשר לגישה, יתכן מאוד ויכלו למנוע הגשת כתב אישום כנגדו אילו הייתה ניתנת לו זכות שימוע בטרם הגשת האישום.

הסנגורית הוסיפה, כי קיימת פסיקה ענפה שבמקרים דומים הביאה לביטול כתב האישום נוכח היעדר קיום השימוע. הסנגורית ציינה כי פסיקת בית המשפט העליון הדגישה את חשיבות ביטול כתב האישום במקרים כאלה, על מנת לאפשר לערוך שימוע מבלי שכתב אישום מרחף מעל ראשו של מבקש וכאשר הוא חשוד ולא נאשם.

תגובת המשיבה

המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת כי אישור משלוח הדואר הרשום הינו מיום 3.4.19, כאשר כתב האישום הוגש כאמור ביום 23.6.19, דהיינו המשיבה עמדה בחובותיה ואפשרה לנאשם לפנות אליה למעלה מ- 30 הימים הדרושים בחוק. המשיבה הוסיפה, כי אין עליה חובה לבדוק את תוצאות אישור המסירה לנאשם. על כן, המשיבה סבורה כי עמדה בנטל לקיום זכות השימוע. עוד הוסיפה, כי גם לו יקבע כי לא עמדה בחובתה זו, אין צורך בביטול כתב האישום.

ב"כ המשיבה הפנתה לסעיף 60 א(ג) לחסד"פ לפיו, היה ונשלחה הודעה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה. לפיכך טוענת המשיבה, היא עמדה בנטל המוטל עליה והמתנה מעל ל-30 הימים הנחוצים.

דין והכרעה

מכתב היידוע למבקש נשלח באמצעות דואר רשום וכולל מספר מעקב. לפי רישומי המשיבה המכתב נשלח ביום 3.4.19. המשיבה תמכה טענתה זו במסמך "אישור על משלוח דברי דואר רשומים במרוכז". מכתב היידוע שנשלח למבקש מצוין במסמך הנ"ל.

ב"כ המבקש הגישה פלט מאתר דואר ישראל ובו מספר המעקב שנשא המכתב שנשלח למבקש. עיון בפלט זה מעלה כי המכתב התקבל ביחידת הדואר, למשלוח, והועבר להמשך טיפול ביום 18.4.19.

ביום 5.6.19, המכתב הגיע ליחידת הדואר לשם מסירתו למבקש. באותו היום, הושארה הודעה לנמען (למבקש) על דבר הדואר הרשום, והמכתב נמסר לנמען (למבקש) עוד באותו היום.

אציין כי איני מקבלת את טענת ההגנה לפיה המכתב לא התקבל כלל אצל הנאשם. מחד סומכת ההגנה טיעוניה על המסמך שהגישה - מעקב דבר דואר שהופק מהאתר של דואר ישראל, ומנגד היא מסרבת לקבל את המסמך אותו הגישה המאשימה - "אישור על משלוח דברי דואר רשומים במרוכז", המצביע על מועד שליחתו של המכתב. בהתאם למסמך שהציגה ההגנה בעצמה, המכתב התקבל אצל הנאשם.

על בית המשפט לבחון איה, האם יש לראות במועד בו נשלח המכתב בדואר - 3.4.19, כמועד ממנו יחול מרוץ 30 הימים לקיום השימוע, כאשר נדמה כי קיים פער במועדים בין המשלוח, לבין קבלתו ביחידת הדואר ומשלוח ההודעה למבקש.

הליך היידוע וזכות השימוע מעוגנים בסעיף 60א לחסד"פ, הקובע כך:

"(א). רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי העניין, כי קיימת מניעה לכך.

...

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי העניין, רשאים להאריך את המועד האמור.

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי העניין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד). "

זכות השימוע הינה זכות יסוד שנועדה לאפשר לחשוד בעבירה מסוג פשע להשמיע את טענותיו לפני הרשות המוסמכת טרם תחליט אם יש מקום להעמידו לדין ובכך לאפשר לרשות לבחון את טענותיו של חשוד בטרם קבלת החלטה על העמדה לדין.

הפסיקה חזרה והדגישה כי יש לקיים את השימוע מראש כדי שיגשים את תכליותיו באופן מיטבי, ר' לעניין זה בג"צ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא מקום ראש הממשלה, פסקה 15 (6.3.2006); וגם דפנה ברק-ארז "זכות הטיעון - בין צדק פרוצדורלי ליעילות" ספר אור 817 (אהרן ברק, רון סוקול ועודד שחם עורכים, 2013).

יש לבחון, האם המשיבה הפרה את חובת היידוע ובכך מנעה מהמבקש זכות יסוד של שימוע טרם הוגש כתב האישום נגדו.

כאמור, המכתב נשלח ע"י המשיבה ביום 3.4.19, התקבל ביחידת הדואר, למשלוח, והועבר להמשך טיפול ביום 18.4.19. ביום 5.6.19, המכתב הגיע ליחידת הדואר לשם מסירתו למבקש. באותו היום, הושארה הודעה למבקש על דבר הדואר הרשום, והמכתב נמסר עוד באותו היום.

בהתאם להוראות החסד"פ, כאמור בסעיף 60 א(ג): " נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה", הרי ניתן לראות ביום משלוח דבר הדואר- 3.4.19, את

המועד הקובע, ללא כל צורך בבדיקה האם המכתב התקבל לידי החשוד, אם לאו. מדובר בחזקה הניתנת לסתירה.

לאחר עיון במסמכים שהוצגו, הרי שעלה בידי המבקש לסתור חזקה זו. ההודעה על דבר הדואר, הושארה אצל המבקש רק ביום 5.6.19 וכתב האישום הוגש ביום 24.6.19.

יצוין, כי לו היה מדובר במספר ימים בודדים, בין משלוח דבר הדואר על ידי המשיבה לקבלת ההודעה, יכול וטענתו של המבקש לא היתה מתקבלת. אולם, כאן מדובר בפער זמנים ניכר בין משלוח דבר הדואר (3.4.19) ועד לקבלת ההודעה אצל המבקש (5.6.19).

ניסיון החיים מלמד כי כיום משימת וידוא קבלת מכתב שנשלח בדואר רשום הינה קלה ביותר, אינה מסובכת ואינה דורשת מאמץ. די בדיקת "מעקב משלוחים" באתר רשות הדואר בכדי לחסוך מצבים בהם רשות תביעה מגישה כתבי אישום כנגד חשודים ללא שניתנה להם זכות שימוע כדין.

על כן, המבקש קיבל את ההודעה על דבר הדואר ביום 5.6.20, וכתב האישום הוגש לבית המשפט ביום 24.6.20, וזאת על פי המועד המופיע בחותמת שעל כתב האישום.

כלומר, לא עברו 30 הימים מיום בו נודע לנאשם אודות האפשרות להגשת כתב אישום נגדו ולא ניתנה לו ההזדמנות המגיעה לו על פי חוק להשמיע טענותיו בפני רשות התביעה בכדי לנסות ולשכנע אותה להימנע מהגשת כתב האישום נגדו.

משקבעתי כך, יש לשקול את הצעד שיש לנקוט על מנת לתקן הפגם. יש לבחון האם במקרה זה יש להורות על ביטול כתב האישום ומתן הזכות לשימוע ללא העננה של כתב האישום, או שמא ניתן להותיר את כתב האישום על כנו ולסמוך על רשויות התביעה יקיימו את השימוע גם בצל כתב האישום, בלב פתוח ונפש חפצה.

בהקשר זה נקבע בע"פ (מחוזי ירושלים) 30541/06 מדינת ישראל נ' יצחק כהן (25.2.2005).

"... את תוצאות הפרת חובת היידוע יש לבחון, אפוא, בהתאם לעקרונות תורת הבטלות היחסית. במסגרת בחינה זו יש לשקול, בין השאר, את חומרת ההפרה של חובת היידוע בזיקה לתכלית החקיקתית של זכות השימוע של החשוד בפלילים, את הנזק שיוסב למשיבים אם השימוע בעניינם יערך בצלו של כתב-אישום תלוי ועומד, ואת הפגיעה הצפויה באינטרס הציבורי אם יבוטל האישום עד למיצוי הליך השימוע. אין חולק, כי הפרת חובת היידוע פוגעת בזכות השימוע של החשוד, וכי הסעד הראוי בנסיבות אלו הוא בראש ובראשונה מתן אפשרות לשימוע מאוחר. השאלה שבמוקד המחלוקת היא האם לצורך השימוע המאוחר מוצדק לבטל את האישום, או שמא ניתן לקיים שימוע הוגן וענייני מבלי לבטל האישום תוך עיכוב מתן תשובת הנאשם לאישום עד לסיום השימוע.

סבורים אנו, כי איזונם של כל השיקולים הרלבנטיים מביא למסקנה, כי ניתן לרפא את הפגם של הפרת חובת היידוע בעריכת שימוע מאוחר מבלי שיהיה צורך בביטול האישום.

ראשית לכל, תכלית סעיף 60א לחוק הנה ליתן לחשוד בעבירת פשע הזדמנות לשטוח טענותיו לפני רשות התביעה, בכדי למנוע פגיעה אפשרית בשמו הטוב ובמעמדו. כאשר מחמת תקלה הופרה חובת היידוע וכפועל יוצא נפגעה זכות השימוע, יש בשימוע מאוחר, אף אם כתב-האישום נותר תלוי ועומד, משום מתן הזדמנות לחשוד להשמעת טיעוניו בנדון, ואם ישכנע את רשות התביעה שלא היה מקום להגיש נגדו כתב-אישום, חזקה שזו תחזור בה מהאישום בהקדם. יתר-על-כן: החלטה של ראש רשות תביעה - כמו פרקליט מחוז או ראש יחידת תביעות במשטרה - להעמיד חשוד לדין, אינה דבר של מה בכך, והיא נסמכת, לאחר שיקול-דעת ומחשבה, על תשתית של ראיות לכאורה שיש בהן כדי להביא להרשעה מעבר לספק סביר. החלטה שכזו אין לבטל אך מחמת הפרת חובת היידוע, כל אימת שניתן לרפא את הפגם בעריכת שימוע מאוחר, שחזקה שיקויים בלב חפץ ואזון קשובה. אם יסבור מי שקיבל את ההחלטה על העמדה לדין, כי יש בטיעוני הנאשם במהלך השימוע כדי לשנות את ההחלטה, חזקה שיקבל החלטה עניינית לחזור בו מהאישום. הטענה, כי פתיחותו של פרקליט מחוז או ראש ענף תביעות לקבל את טיעוני הנאשם בשימוע תהא מצומצמת יותר בשעה שתלוי ועומד כתב-אישום, לעומת מקרה שבו בוטל האישום, מטילה דופי חסר יסוד ביושרתם של ראשי התביעה ורומזת על היותם מושפעים משיקולים בלתי ענייניים. על-כן, לא נפגע אינטרס אמיתי של הנאשם בקיומו של שימוע מאוחר, כל עוד מעוכב המשפט עד למיצוי הליכי השימוע..."

סדרי הדין נועדו לשרת את מטרות ההליך הפלילי ובהן גילוי האמת. במקרה דנן ב"כ המבקש טענה כי אילו היה מתקיים הליך שימוע טרם הגשת כתב האישום, יש בנסיבותיו של הנאשם בכדי להשפיע על החלטת התביעה בשאלת הגשת כתב האישום.

אכן דרך המלך היא קיום שימוע עובר להחלטה האם להגיש כתב אישום אם לאו. אך יש להאמין גם כי רשויות התביעה ישמעו את כל טענותיו של נאשם בלב פתוח ובנפש חפצה גם בשלב מאוחר יותר.

נוכח אלה, שוכנעתי כי ניתן להותיר את כתב האישום ולאפשר למבקש להשמיע טיעוניו בפני רשויות התביעה, על פי הכללים המקובלים, תוך מתן הזדמנות מלאה לפרוש את מכלול השיקולים וההיבטים הנדרשים לעניין, תוך שקילת הדברים בלב פתוח ובנפש חפצה.

לאור האמור לעיל, הנני מורה כי המשיבה תערוך שימוע למבקש תוך 30 יום מהיום.

קובעת תזכורת פנימית ליום 27.12.20.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ז חשוון תשפ"א, 04 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.